

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendivm Summæ Card. Toleti

Minucius, Genesisius

Sammieli, 1613

De aliis societatibus c. 41.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41701

am duodecim pro centum, qui ex officio nunquam haberi possunt, præterea tamen requiritur, ut cum officialis cæteris plus laboret, & sua industria sociis quæstû faciat, ut maiorem pecuniæ, vel fructus partem recipiat, quam socii. Hoc tamen auaritia humana adhuc expleta non est, nam doli, & fraudes aliæ multæ in iis committuntur prout ibi Toletus fusius exponit.

De aliis societatibus. Cap. 41

Sunt, & aliæ societatis species
 *Prima cû multi simul operi
 & pecunias suas negotiatio
 ni exponunt, quæ est licita tribus
 conditionibus seruatis. *Prima. Vt
 negotiatio sit licita, & non contra
 iustitiam. * Secunda, Vt se periculo
 amittendi capitale exponant,
 sicut lucrum pariter volunt percipere. * Tertia. Quod lucrum

propor.

proportionaliter diuidatur pro ra-
ta, & proportione pecuniæ expo-
sitæ, laborum, & industriæ. Alia
societas est, cum alter pecuniam,
alter industriam adhibet, aut alter
laborem & pecuniæ partem, alter
verò pecuniam tantum: quæ licita
erit, si duo hæc seruentur. * Primò,
Quod uterque sit expositus peri-
culo amittendi suum capitale, id
est ut qui pecuniam exponit: si
forte pereat, damno ipsius pereat,
qui laborē si fortè nihil adueniat
lucri, illi etiam suus labor pereat,
salua alterius pecunia, * Secundo,
quod in lucro diuidendo compu-
tetur quantum valeat labor & in-
dustria ac periculum, & quod la-
bor & industria semper perditur,
dum nihil est lucri, pecunia vero
non ita. In hoc verò contractu,
potest & alius licitè interuenire
nempe affectionationis, ut si vnus
socius dato pretio petat ab alio af-
fectionationem sui capitalis, & lucri.

Quarta societas est circa animalia
 ut cum quis emit animalia, & de
 curanda aliis, reseruata sibi lucra
 parte, & est licita tribus his serua-
 tis: *Primo. Quod portio reserua-
 ta sit iusta: debet enim haberi ratio
 laborum, industriæ & expensarum
 illorum, qui ea curant. * Secundo.
 Quod animalia pereuntia, domum
 pereant, non curatoribus. * Tertio.
 Ut cum absq. negotiatorum culpa
 ex animalibus lucrum non per-
 pitur, tunc liberi sint socij à lucro
 domino reddendo.

*De Censibus, quid primo sit cen-
 sus, & quotuplex. Cap.
 42. & 43.*

Census est ius exigendi
 pensionem de re utili alteri.
 Differt census à locacione
 quia qui locat alteri domum, non
 transtert dominium domus in loca-
 terum, sed vsum: & habet ius cen-